

آثار

مولانا احمد الہی چکوالی

بہاء الدین زکریا لائبریری (وقف) چکوال

مسلسل نمبر: .....

تاریخ: .....

بسم الله الرحمن الرحيم -

جناب عابد سند شاہ صاحب 28-11-93

السلام علیک وعلیٰ آلک ورحمۃ اللہ وبرکاتہ -

امید ہے اللہ تعالیٰ نے مفضل کو اس کے آپ
خیر سے پہونچا -

ماضی سے جواب دینے کی معذرت -

مولانا احمد الدین چکوال صاحب کی سند مولانا
عبد اللہ صاحب کے نام غائبانہ کے اپنے
ہاتھ کی لکھی ہوئی ہے - البتہ مولانا محمد
کھن کے نام سند میرے والد صاحب حافظ احمد صاحب
کے ہاتھ کی لکھی ہوئی ہے -

رسد کے عدد و مولانا احمد الدین صاحب کے

لحمد لله رب العالمین والصلاة والسلام على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين أما بعد

العالم الكامل تصدقہ السلام الى الفلاح احمد الدين ابن المولى مريد الشريعة الى احد

بكل ما يجوز في رواية درانية من منقول ومقول بشرط الذي هو عند أهله

بر من المشايخ الذوات من أعظمهم وأجلهم العلامة المرحوم بكريم الله تعالى سيد

الشيخ حسن الفيداني الشافعي الأزهري ثم المكي وهو قد أخذ عن كثير من المشايخ

المرحوم بكريم الله تعالى الشيخ عبد الله الشافعي الأزهري والعلاقة

لامير الكبير المالكي الأزهري والعلاقة المرحوم بكريم الله تعالى الشيخ محمد السنواني

نعم بنت خنيس من خنيس حنفية مشايخهم وأساتيدهم وأوصي الشيخ المذكور بقول

حنيساني من صالح أعوانه في خلواته وجلياته وأسأل الله أن ينفعه وينفع عبده

رويضاه في كل وقت وحين وصلواته على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين

م بالمسجد المحرم بآثار الذنوب والآثام المبرج من رب الفقران احمد بن بري
سنة غفر الله له ولوالديه وأصحابه وأخوانه ومحبيه والمسلمين آمين

من جناب الشيخ الأعظم حضرت مولانا أحمد سعيد المحدثي الدهلوي في الإجازة التي
وصلت إليه من جناب الشيخ عبد الغني الدهلوي في الإجازة التي حصلت
لجناب الشيخ محمد صدر الدين الدهلوي عن بعض أئمة الهدى في الإجازة التي
أحمد سعيد حضرت مولانا محمد اسحاق الدهلوي في الإجازة التي حصلت له قراءة على
الشيخ عبد العزيز المحدث الدهلوي عن أبيه حضرت مولانا ولي الله الدهلوي
قال أخبرني الشيخ أبو طاهر محمد بن أبي هاشم الكروي أن قال أخبرنا والذي
أبواه هيد الكروي السند الذي حصل له من الشيخة أختنا رحمهم الله أجمعين
وهذا السند مشهور غاية الأشتهار كالشيخ في وصف النفاذ والبر من الأخ الصالحات
يحافظ على تقوى الله والمتابعة لسنة رسول الله والعبادة السلف الكرام من إمام
التي لا تصلحها الفحام العوام وإن لا يبين من صالح الدعاء حق وفيه أسانيد
العظام وإن يدركك خالص الوجه الله العلام بمراتب تتبع اللغات وحل المشكلات
من الشروح والخواشي المعقدة المصونة من كبريات المحدثين وفقه الله
ولجميع المخلصين باتباع أحكام الدين بحجة سيد المرسلين
وأنا المسكين أحمد الدين الفخاني المتوفى في بلدة بام من حضرات الصوفاء
ضلع جلم غفر الله له ولوالديه وبثته أجمعين الوارث في الحال في بلدة كراشي في حد رسته
الف وثلاث مائة وأربع في مدرسته الأسلام المستطهر العلوم عمرها الحقيقه

المطهر العلوم وجعلها كاسمها مطهر العلوم ومحط الصوفاء بحق سيدنا المعصوم
وأحمد دعونا ان الحمد لله رب العلمين

له تفرقة على الشيخ عبد الوكيل الدهلوي عن الشيخ أبي القاسم
 الشيخ أبو طاهر بن إبراهيم أكردي المدني قال أفتيا ولدي الشيخ إبراهيم
 أكردي بسنده الذي حصل له من اشتباهه المعتبرين -

سند آخر - مولانا محمد صادق أكردي الذي روى عنه الحافظ مفضل أحمد

مولانا محمد صادق عن الشيخ أحمد الدين بن الشيخ غلام حسين البنجابي السيكوري
 أجاز له الشيخ أحمد بن زيني دحلان مفتي الشافعية بمكة المكرمة عن الشيخ
 عثمان بن الشيخ حسن الدميال الشافعي الأزهرى ثم المكي عن الشيخ عبد الله
 الشرفاوي الشافعي الأزهرى ولكل واحد منهم ثبت مضمون مذكور فيه
 مشايخهم وأسانيدهم -

أحمد الدين السيكوري عن الشيخ عبد الرحمن بن عبد الله السراج الكنفي عن الشيخ
 جمال الدين بن عبد الله شيخ عمر عن الشيخ عبد الله سراج الدين عن الشيخ
 محمد بن هاشم العلواني العمري عن شيخه فاتمة المحدثين الشيخ محمد صالح العلواني العمري
 (جميع ما هو مفضل في ثبت الشيخ محمد صالح المذكور المسمى ذلك التثبت بعطف
 انسابه النفسية العالية)

وقال الشيخ عبد الرحمن بن عبد الله السراج الكنفي عن جمال الدين المذكور
 عن الشيخ محمد عابد بن أحمد علي الانصاري السندي ثم الزبيدي ثم المدني
 (بما هو مفضل في ثبوت المشهور المسمى بحمد الشاردي أناسيد الشيخ محمد عابد)

أحمد الدين السيكوري عن والده المولى غلام حسين عن الشيخ أحمد سعيد المجددي الدهلوي
 والشيخ عبد الغني المجددي الدهلوي والشيخ محمد صدر الدين الدهلوي وقد أجاز الشيخ
 أحمد سعيد حضرت مولانا محمد اسحاق الدهلوي بالأجازة التي حصلت له

الی حاکم استقیم و جمیع مسلمین و مسلمانان از آنکه کسی در روز قیامت
 رزق رحیم [و قدری بجز] کند قسم عده ارسال اند - اینها را بقدر
 بکنیم گفته اول در آیه سیرت ترس خفته باز بپزند که لذت و دراز
 و نرم خوانند شد - و به نسبت حبوب بکنین و از در فضاکی بقیه
 نداشتن یاد نموده - شرح به عصاره برای بسیاری از کمالی
 معیند نوشته - اما این خیر اندیش برای دفع بلیغ و دفع شیطان و دفع
 و ابراهیم را بجهت اقبال میکند و یک جهت سیرت اب نیکو و در دنیا و آخرت
 میکند و نموده عده میدهد بآذن -

و بعد از شستن این قدر رفته این شخص عزیز که در نزد من
 زانند است و بخیا لم عذر او واقعی نیست از این جهت
 حواله او نموده شد تا که بر غم گرفتار نگردد و شعله
 از سر برده و غمزد است دعوات بر سر نهاده و بفرز فضاکی
 عبد الله و عبد الغفور و عبد الرحیم شده است و بر سر جمیع
 مسجد و رشتن یان بر سر گمان مسلمین و در حال باد
 و از محبه اخوه مسلمین بر سر با تخریر نیست از

طرحه شکر - اما در این حال با خود را غمناک نمی
 کنند - در کارهای که بجهت فضاکی است با خود را غمناک نمی

الارک عین
 از بهر

در عده روز جمعه ۱۲۹۹ هجری قمری

سالم شکر
 بفرغ استیل حاضر

بعد از سلام اسلام اینک - قیامت می بخواهیم انقیاد این
 بنام یک از اخوه فرستاده شد - امید که رسیده خواهد بود - و بطبع این
 فضاکی در کمال استواری است - و عزیز محمد و فضاکی طالع عمره را با خود
 سفره از عرصه چند هفته شروع است - و در این روز معجون میگیرد
 فرستاده بودند و نسخه او نیز فرستاده است که در دست خود دارد و از آن
 شد بود - و ما آن نسخه که همراه نسخه معجون فضاکی
 او را با حیا ط دانه بودیم و سیاه نمی شود - باید که حرف بزنیم
 ارسال دارند و تکلیف نیازی او شد است این نگنند - تا که از آنجا
 استعمال نموده آید - و ما ای حامد رقع را اگر کسی از شما یا این
 است بار داده یا بارت مرصع شریفین را در عالمه نشاند و نگرد
 را بی آن مانده است - و گفته او رقع علی به نسبت برادر است

١٢٦٤
١٢٦٥
١٢٦٦

١٢٦٧
١٢٦٨
١٢٦٩

١٢٧٠
١٢٧١
١٢٧٢

١٢٧٣
١٢٧٤
١٢٧٥

١٢٧٦
١٢٧٧
١٢٧٨

يا من الله الصديق يا اخلص
و من عباد الله الاخلاق مستفود

جاوالت شاء الله الصديق مستفود
ولدت من الاصوات مستفود

ولكن بقرينة المطلوب مستفود
هو عمدة الصافي مستفود

ولا يابس بالثلاث مستفود
فخرته الصديق مستفود

وساد آوود زير الكيا عين
اوراقه السواد مستفود

حيث خضر الارواح خضره
مثل الزمرد بالفضح مستفود

فان اعنت بغيره نيا
انوار مستفود

فان اعنت بغيره نيا
انوار مستفود

ولا يفسد كلالا
فان اعنت بغيره نيا

خير الختام سلام ثم لاخرن
يا من الله الصديق مستفود

والسلام بالاكلام
والسلام بالاكلام

والسلام بالاكلام
والسلام بالاكلام

الحمد لله

يا ابا الصادق المصدوق في الناس
اشهد انك خير من كل الناس

قد جاءنا ما شغفنا به
خبر او سودا او بخاره من اياك

فصار بيننا قلب مبتدرا
الى القبول اليك يا نبي الله

سيدى السلام محمد بن عبد الله
وما لك من اهل البيت سوى الكافي

يا ربي ورحم من اهد لنا تحفا
ما نوسه الروح كالريحان والياس

من يفعل الحسنة الشكره
بالخير نذكركم في دوره الكاس
ففضلنا وجودا وينجيه من الباس

وللام خير الختام

مولانا ابو الحسن
جوانا

چشم برت برکت دی گشت حال بی بین
سزایم با م اعلی اقامم بر زمین
گشت آفتاب بر سبزه گشت آفتاب از زمین
بچو آفریند جگر از شعله آفرینش
لایق دل مغرور در افت کماله آفرینش
صدیقم نعم دهم گشت جو آفرینش
سزایم در پیغمبر و شهادت بی پرور
داره بود این دو گوشتی زنده ایم پس
سزد از در دولتم در کالبد جان و دلم آفرینش
چونکه من پیغمبر این پرور خدایم آفرینش
در بگشایم فیض آید در این عمر دهر
پیشتر خانه صیران در غم دایم پس آفرینش
و اگر دگر گشت شعله آفرینش

دیده اهل زمانت پند بستی نداد
مقتدا داند رها دلت دنیا و دین
متر این ملک اگر گزیده ای بجز روا
ز آید بد که دهنده ای علم از باطن
بهم احوال خود و احوال خدا بخشیدید
عبد کادون و احوال عمر تو از تو گذرین
بمان بود که سینه عمر تو از تو گذرین
و این خیال که از تو گذر است جسم و جان دلی آفرینش
از آنکه تو بگری خدایا عالمین
و این است که معائب خود را
سبب به الله یام من بیا آید از طریق
بپوشم رخ نیم بجل اقبال منظر
گشت تا یک فراموش از رب و وزیرین
دینت این که به عیب بگره گاه صغیر
کس چه در دینش غبار که شمشیر

مثنوی خواجه نصیر الدین

مثنوی خواجه نصیر الدین

عوض داری سلام این عزیزان
بالتوفیق الهی در کسوت

خلف الصلوات حضرت ناصی
قدس سره و امام شریعی

رفتم پیش از این و ملت دینی
که در آفرین عشق کرده است

بمسئولین ای مباحثه کفر
از کراچی برو سوئی مصر

بعد از این از استیانت در غرام
بر نش سلام بالا کرام

بسیار عالم بیان بقتل تمیز
با جگر گوشگان شاه عزیز

بدریک مفضل اهل زمان
وزیر برای نام جامی امان

نیز با حاضرین منزل
حق و سلام رسد سلام

جوشش مشهور گشته تمام
بشهر اسلام ختم کلام

حضرت یاسین را نیم شب
تغلیک السلام فقیه الحال

تغلیک السلام فقیه الحال

بسم الله الرحمن الرحیم
الحمد لله رب العالمین
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد و آله الطاهین
الطیبین الطاهرین
الجعفیین

کتابخانه کتب خطی
باز معتمد تا غنی شود

پس غلامی بجانب اینی
داند در یک کسبه طبعی

آن کراچی است بنزد مورد
سوی او کن عین خود مورد

مشاوران بزرگوار
تا بنظر آید بر تمام کلا

کتابخانه کتب خطی
باز معتمد تا غنی شود

کتابخانه کتب خطی
باز معتمد تا غنی شود

پس بمر جانب جبران
بسیار شایسته آن

مردی عیبی
گفته با جان رفیق عند الله

در دین هم باو شد آفرین
بهر تدفیر عالم دین متین

چون رسیدی زمین تمام حق
خدا و حق تعالی رفیق

آدم را در بسوی آن آفرین
کامه را می نشسته خوش آفرین

کتابخانه کتب خطی
باز معتمد تا غنی شود

مناقص اندر همه صفات کمال

چون بیای بکسیر نشین کمال

کتابخانه کتب خطی
باز معتمد تا غنی شود

سپهسالار کرامت
آرد فرخان دوداره از فرخان
میکنم مدد و ناک از شد
سودت بار جز از کشتن
و دهم مدد و ناک از شد
عن نفون البکیر و الخوار
عمر و علم و عمل بود افزون
و دعا و توبه بود مقبول

که بدو دشمنه پادشاه برسد
مستمل بر شتاب مکره جدید
چون کشادم نفاذ ملفوف
یا نتم فرحت از نفوس خرف
یا الی بحر مستحین
تا بقای عناصر و ملوین
خانه برش من قوی و ضعیف
خاطرش مخزن فنون شریف

بعد شوق مدام و موق مرام
گویش از صد بختهای عظام
بارک الله فیک ای جو کلام
خفتی خوشدلم ز رشخ قلم
بر دوستانه ای اکبر
که چه دارم مواج دیگر
ثلث غل باد بر انداد
یا نبی و الله لا انجاد

قل من الوجودات
و علی کل شیء قدیر
نامه تو موثر از حد شد
جذب خاطر از یک صفت شد
لیکن کفر فست بسیار
نیز شور و زنجیر دم خوار
ای مبارک نسیم یک نام
چونکه فارغ شوی ز نیک پیام

دو سیمالشن به پیشانی
بلکه بر جلد روی نوزانی
دل بخوابد که نودت آیم زود
تا شود و روبرو گفت و شنود
باز نال جز از خاطر ریش
نور بت جلاله کز سازم پیش
زن قدم سوی مرقد مرحوم
کز نقاش جهان شده محروم

لیکن اکنون بر میشد میباد
مؤید الوصل سار و مهاد
ز نجبین و اصحابا نفعی
فهم و ادراک دل نماده بجای
پس من زدی بوی منتزیه
که در این جوی عیان
هر یکی از عقیدت میاد
در اردت ز دیگران مان

وز علاتا نصف حاصل بود
تا م را هم امید جان بود
چونکه جز صبر نیست چاره این
ضبط این غم سی سیم حین
جمله را چون خواستش
قصه اندیش کن ازین قیاس
ساعت از شد آخرت هم با وجود
سعیهم عند ختم محمود

گرچه بود فقر تن در ابدان
لیکن بود اتصال به و در بدن
بوصلوات و در دلیل و شمار
منی نایم برایت رخسار
طیبا و مددش را
بامان در سیران مغفور
چهره نازم می تقیم
داده بشی خیر نسیم

نادان که تو بگو برین
صدور بخت بر جان برسد
هر دو چشم از غم اند سجد و رود
شکبار از بسی دهند و رود
بدر این ای بهای خوش قرار
جانب بخت قدم بسیار
تیرستی ناهشهر بیا
مسجد ترک جنبه بین اینجا

باز من شرح حال این
کفر اقامت در شهره بازار
شکبار از بسی دهند و رود
بدر این ای بهای خوش قرار
جانب بخت قدم بسیار
تیرستی ناهشهر بیا
مسجد ترک جنبه بین اینجا

قل الله بعد نعمه جلیلک
لست اقدر بی سویی لک
رضی الله عنک باجمیع
تلك الشیء الخلود فی النعم
در حمت حق و قطره باران
باد بر خاک و قدرت باران
منور و فیض و لطف غفاری
شیخ عبد الکریم محمد هاری

وَيُطِيقُهُ نَصْرِي عَلَى خَدِّهِ عَتِدَ
وَأَنْتَ بَعْدَ عَيْنِ الشَّيْلِ أَجْبَانَا
إِذَا تَدَكَّرْتُ أَيَّامِي بِهِ هَطَلْتُ
عَيْنَاهُ مَعَ وَجْهِهِ الْهَمَّةُ
بِقِيَامِهِ
وَبِقِيَامِهِ
وَبِقِيَامِهِ
وَبِقِيَامِهِ

وَكُنْ مَنَزَلُهُ عِنْدَ الْفَوَارِ عَلَى
مِرَالِ الدُّهْرِ وَارْتَبَاعِ دُطَانَا
هَيْمًا ذَاكَ زَمَانٌ فَأَطْبَقِيهِ
فَلَا يَجُوزُ مِنْهُ الدُّهْرُ هَجْرَانَا
وَيُصَيِّرُ الْجَنَّةَ الْفُؤَادَ سَمَوَانَا
جَاهِلِيَّةً زَاكِيَةً مِنَ الْمَوَدِّ مَوَانَا

كُنَّا وَكَافُوا وَكَانَ الشَّيْلِ جَمْعًا
وَالْوَصْلُ مُتَصِلًا وَالشُّعْرُ عَطِشًا
لَمْ أَلْجِئًا بِأَنْجُوِيٍّ كَانَتْ
لَكِنَّهُ لَا يُطِيقُ الْحَقِيرُ كُنَانَا
فَقُلْتُ تَارِيخُهُ الْيَوْمُ بِاللَّطْفِ
بِئْسَ بَارِيَةٌ ذُقْهُ كَرَامَا
عَفْرَانَا

يَا هَفِيٍّ قِيَامِي عَلَى هَذَا الْخَيْلِ بِمَا
حَارَ الْمَفَاخِرُ سِرْدًا وَأَعْلَانَا
كَمْ قُلْتُ وَأَسْفَاهَا وَأَخْرَانَا
لَمْ يَخْبِرْ بَيْنِي فَأَرْغَبُوا لَللَّهِ سَلَامَا
يَا رَيْدِ خَلْقَهُ بِالْصِدْقِ نَافِلَةً
وَأَسْعِدُهُ فَضْلًا وَخَانَا

وَعَرَّجَاهَا عَيْنًا نَائِبَةً
وَقَبْلَ عَيْنِ عِلَادَةٍ عَمْرَانَا
وَكُنْ قَوْلُكَ بَرِّ السِّنْدِ مُسْتَدْنَا
وَزَادَكَ اللَّهُ تَوْثِيقًا وَتَقَانَا

وَطَائِفُكُمْ وَأَبْنَاءُ وَاحِدَا
بُورِكْتِ فِي كُلِّ مَظْهَرٍ فَيْضَانَا
حَتْمُ الْكَلَامِ فَحَمْدُ اللَّهِ خَالِقِنَا
كَمَا يُحِبُّ وَيَرْضَى عَنْ سُلْطَانَا

وَطَائِفُكُمْ وَأَبْنَاءُ وَاحِدَا
بُورِكْتِ فِي كُلِّ مَظْهَرٍ فَيْضَانَا
وَصَارَ عِلْمُكَ لِلْإِسْلَامِ لَمْعَانَا
تَمَّ الصَّلَاةُ عَلَى الْهَادِي وَعِثْرَتُهُ
وَضَحِيَّةُ شَيْدُ وَاللَّهِ تَبَارَكَا

يَا أَيُّهَا الصَّادِقُ الْمُسْتَدِيرُ
بِالْبَرِّ وَالْإِيمَانِ وَلَا تَمَارِ مِلَانَا
تَمَّ الصَّلَاةُ عَلَى الْهَادِي وَعِثْرَتُهُ
وَضَحِيَّةُ شَيْدُ وَاللَّهِ تَبَارَكَا

[illegible]